

บทที่ 1

บทนำ

ภารกิจอันสำคัญยิ่งของรัฐบาลประการหนึ่งก็คือ พยายามหาทางให้ประชาชน
ได้มีความเป็นอยู่ดี สมบูรณ์พูนสุข ฉะนั้น รัฐบาลจำต้องพากเพียรพยายามเร่งรัดพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างจริงจัง ด้วยการรวบรวมกำลังทั้งหมดเข้าดำเนินการ
การทุกวิถีทาง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น

ทุกวันนี้เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การขนส่งเป็นกิจการที่มีความเจริญก้าวหน้าและ
ขยายสาขาไปอย่างไพศาล รวมทั้งมีบทบาทอันสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอุตสาหกรรม
หรือกิจการอื่นอีกหลายประเภท ความเจริญก้าวหน้าทางการขนส่งได้ทวีขึ้นตาม
ความเจริญในทางวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากการวิวัฒนาการของเครื่องยนต์
ได้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงยานพาหนะจากเรือแจว เรือพาย เรือใบ เรือสำเภา มาเป็น
เรือกลไฟ เรือยนต์ และเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ ได้เปลี่ยนจากการใช้เกวียน มาต่าง
ลาต่าง คานหามหาม มาเป็นรถไฟ รถยนต์หรือเครื่องบินเป็นต้น ด้วยเหตุนี้ทำให้มนุษย์
จำต้องมีส่วนเกี่ยวพันกับชีวิตประจำวันของบุคคลอื่นอีกมากมาย ทำให้เกิดความจำเป็นต้อง
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทรัพย์สิน รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับในทุกชาติทุก
สังคมในชนทุกชั้น จึงถือว่า สังคมใด หรือประเทศใดจะเจริญได้ก็อยู่ที่การขนส่งดี งาน
ทุกแห่ง สิ่งของที่มนุษย์ต้องการแทบทุกประเภท ล้วนแต่อาศัยการขนส่ง เราจะเห็นได้ง่าย ๆ
ว่าในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย เขตที่อยู่ห่างไกลทางคมนาคม ย่อมมีความเจริญน้อยกว่า
กว่าเขตที่อยู่ไกลทางคมนาคม เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เรา
ขึ้นอยู่กับปัจจัยสี่ประการ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัย ถ้า
หากไม่มีการขนส่งแล้ว ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ก็อาจจะลุล่วงไปได้ ฉะนั้น อาจกล่าวได้ว่า
การขนส่งเป็นปัจจัยที่ห้าของชีวิตมนุษย์ได้ในปัจจุบัน

การประกอบการขนส่งมีความสัมพันธ์กับการประกอบการด้านอื่น ๆ อยู่ด้วยเป็น

อันมาก เป็นต้นว่าการผลิต การแจกจ่ายผลผลิต การบริโภคน และบริการต่าง ๆ (Services) การประกอบการขนส่งที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน มีบทบาทต่อการประกอบการขนส่งทั้งกล่าว และต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ การขนส่งในประเทศไทยในปัจจุบัน จำแนกได้ 3 ประเภท คือ

ก. การขนส่งทางบก

ทางรถยนต์ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการขนส่งทางบก ดำเนินงานโดย องค์การ ร.ส.พ. และบริษัทขนส่ง จำกัด และผู้ประกอบการเอกชน

ทางรถไฟ อยู่ในความรับผิดชอบของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ข. การขนส่งทางน้ำ

อยู่ในความรับผิดชอบของ กรมเจ้าท่า การท่าเรือแห่งประเทศไทย บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด บริษัทเดินเรือไทย จำกัด

ค. การขนส่งทางอากาศ

อยู่ในความรับผิดชอบของ กรมการบินพาณิชย์ บริษัทเดินอากาศไทย บริษัทการบินไทย จำกัด และบริษัทไทยแอร์เวย์ แอร์คราฟ เมเทเนนซ์ จำกัด

ดังนั้นการประกอบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติ ประชาชน รัฐบาล และระบบเศรษฐกิจ ซึ่งอาจนำมากล่าวโดยสังเขปได้ดังนี้

ก. ทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อการประกอบการรถยนต์ขนส่งเป็นไปด้วยดี ก็จะช่วยให้มีการขยายตลาดและกิจการงานการลงทุนกว้างขวางยิ่งขึ้น จะทำให้มีสินค้าและบริการเพิ่มปริมาณขึ้น ก่อให้เกิดการผลิตขนาดใหญ่ (Mass Production) ต่อไป

ข. ทางด้านสังคม การประกอบการรณนคชนสงจะเปิดโอกาสให้คนไปมาหาสู่กันโดยสะดวก ได้มีโอกาสรู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กัน ทำให้การศึกษา วัฒนธรรม และข่าวสารต่าง ๆ เผยแพร่กระจายไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว และช่วยขจัดความรู้สึกแบ่งแยกให้หมดไป

ค. ทางด้านการปกครอง จะช่วยให้ด้านการบริหารงานของรัฐบาล รวมทั้งส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ สามารถติดต่อและประสานงานกันได้โดยสะดวก ในด้านประชาชนกับรัฐบาล หรือองค์การท้องถิ่น ก็สามารถติดต่อกันได้อย่างใกล้ชิดและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ช่วยทำให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสเข้าใจซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

การจัดรณนคชนสงนี้ รัฐบาลได้ส่งเสริมให้เอกชนจัดทำโดยเสรี ซึ่งขณะนี้ปรากฏว่าเอกชนได้จัดทำกันอยู่อย่างกว้างขวาง ทั้งในรูป รับ - ส่งผู้โดยสาร และการรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ต่าง ๆ แต่การที่จะจัดกิจการรณนคชนสงให้มีประสิทธิภาพนั้นนับว่าเป็นเรื่องใหญ่ และยากมาก ทั้งนี้เพราะจะต้องเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก สำหรับเรื่องสำคัญต่าง ๆ ที่จะต้องแก้ไขเพื่อให้การประกอบการรณนคชนสงมีประสิทธิภาพนั้นได้แก่

1. ความสะดวกและรวดเร็ว
2. ความสม่ำเสมอและปลอดภัย
3. อัตราค่าโดยสารและค่านสงที่เหมาะสม
4. บริการต่าง ๆ ในการเดินทาง
5. ความรับผิดชอบในการล่าช้า และการเสียหายต่าง ๆ

การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบการรณนคชนสง โดยแก้ไขเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวให้ดีขึ้นนี้ อาจจะต้องพิจารณาถึงหลายด้าน ได้แก่ แบบของการประกอบการการบริหารงานรณนคชนสง ค่านกฎหมายควบคุม และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่จะกล่าวในวิทยานิพนธ์นี้ จะพิจารณาเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับรถประจำทางในส่วนกลาง ซึ่งมีอาณาเขตคลุมตั้งแต่

กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า รถประจำทาง เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนนครหลวงมากที่สุดอย่างหนึ่ง ประชาชนของกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้บริการรถประจำทาง แม้ประชาชนส่วนที่มีผู้ใช้บริการรถประจำทางก็ยังมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับรถประจำทางอยู่ไม่น้อย อาทิเช่น ผู้ใช้รถส่วนตัว ก็ย่อมจะพบกับรถประจำทางบนเส้นทางเดียวกัน ผจญปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้รถ ใช้ถนนร่วมกันอยู่ไม่น้อย ถือได้ว่า รถประจำทางมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของชาวกรุงเทพมหานครไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า การประปา หรือการไฟฟ้า ซึ่งนับว่าเป็นกิจการสาธารณูปโภคที่สำคัญยิ่งของสังคม แต่เนื่องจากกิจการที่กล่าวเป็นขนาดใหญ่ และดำเนินงานโดยเอกชนเป็นส่วนใหญ่ จึงมีปัญหามากประการเกิดขึ้น อาทิ

1. กำนจำนวนรถโดยสาร์
2. กำนคุณภาพของบริการ
3. กำนการควบคุมการขนส่ง
4. กำนการจราจร
5. การดำเนินงานเดินรถของผู้ประกอบการขนส่ง

ปัญหาดังกล่าวนี้จะกล่าวถึงโดยละเอียดในวิทยานิพนธ์ โดยจะมุ่งถึงปัญหาเกี่ยวกับมูลค่าที่ต้องมีการปรับปรุงค่าโดยสารรถประจำทางหลายครั้ง ซึ่งทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการเสื่อมลงจนวิพากษ์วิจารณ์กันกว้างขวางตลอดมา และโดยสภาพปัจจุบันนี้ เรากำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับค่าครองชีพที่กำลังสูงขึ้นเรื่อย ๆ และประชาชนในนครหลวงเพิ่มขึ้น ความต้องการบริการรถโดยสารยังมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ย่อมมีส่วนผลักดันให้ต้องมีการปรับปรุงระบบการขนส่งมวลชน

ความเป็นมาของปัญหา

สังคมของชาวกรุงเทพมหานครทุกวันนี้ ต้องอาศัยบริการรถโดยสารประจำทางอย่างมาก เพราะประชาชนจำนวนมากไม่ชอบใช้บริการรถประจำทาง ทุกเช้าต้องออกไปประกอบธุรกิจหรือไปโรงเรียน มีผู้โดยสารจำนวนมากต้องยืนรอรถที่ป้ายเป็นเวลานาน และต้องเบียดเสียดภายในรถ บางที่ต้องจำใจยืนที่บันไดรถ ยิ่งเวลาฝนตกจะเป็นภาวะที่ลำบากที่สุด นอกจากนี้ผู้โดยสารจะต้องอดทนต่อการขับรถที่เสี่ยงอันตรายของคนขับ และมารยาทที่ไม่สุภาพของพนักงานเก็บค่าโดยสารอีกเป็นประจำทุกวัน จากข้อเท็จจริงที่กล่าวมานี้ได้สะสมมาเป็นเวลานาน ทำให้จิตใจของผู้ใช้บริการรถประจำทางและผู้ได้พบเห็นนับวันมีแต่เสื่อมลง หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไปอีก อาจทำให้เกิดปัญหาสังคมที่รุนแรงและยากแก่การแก้ไข

ในขณะเดียวกันก็เกิดเหตุการณ์ภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงทั่วโลก ภาวะน้ำมันขาดแคลน ทำให้การเคลื่อนไหวของราคาสินค้าต่าง ๆ สูงขึ้น อันเนื่องมาจากรัฐบาลกักตุนหรือเอksenกักตุน เป็นต้นว่า บริษัทน้ำมันทุกบริษัทประกาศยกเลิก "ส่วนลดพิเศษ" ที่ลดจากราคาขายน้ำมันให้กับผู้ประกอบการ พร้อมกับยกเลิก "การขายระบบเครดิต" บังคับให้ชำระหนี้สินที่ค้างเคิมทั้งหมด และบังคับให้ซื้อด้วยเงินสดเพียงอย่างเดียว เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ผู้ประกอบการต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาซื้อน้ำมันในราคาแพงขึ้น และใช้หนี้สินเก่าให้เสร็จสิ้นไป มีส่วนทำให้ต้นทุนการเดินรถประจำทางสูงขึ้น ทำให้ระดับรายได้จากการเดินรถในปัจจุบันไม่ค่อยจะพอคุ้มค่าใช้จ่ายที่มีแนวสูงขึ้นทุกที เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการหมกมุ่นใจที่จะลงทุนหรือปรับปรุงบริการให้ดีขึ้นตามความเรียกร้อง ผู้ประกอบการขนส่งจึงยื่นหนังสือเพื่อใ้ทางราชการปรับปรุงอัตราค่าโดยสารเสียใหม่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น เพราะตกอยู่ในภาวะที่เสียเปรียบมานานแล้ว และรุนแรงยิ่งขึ้นทุกที จึงไม่ต้องการเสียเปรียบอีกต่อไป ฝ่ายประชาชนผู้โดยสารก็ไม่ต้องการให้ปรับปรุงค่าโดยสาร เพราะตนจะต้องเดือดร้อนเสียค่าโดยสารเพิ่มขึ้น และฝ่ายรัฐบาลไม่อาจตัดสินใจแก้ไขปัญหานี้เด็ดขาดไปได้ เพราะถ้าหากอนุมัติให้ปรับปรุงค่าโดยสารแล้ว จะทำให้ราคาสินค้า

อื่น ๆ พลอยขึ้นราคาไปด้วย ประชาชนที่รัฐต้องรับผิดชอบต้องเดือดร้อนเพิ่มขึ้นอีก เมื่อเผชิญกับปัญหาเช่นนี้ การพัฒนาการขนส่งรถประจำทางให้ไต่มาครฐานก็ไม่เกิดขึ้น ความเดือดร้อนก็คงตกอยู่กับประชาชนผู้โดยสาร ผู้ประกอบการขนส่งและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ศึกษาปัญหาและรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากิจการขนส่งรถประจำทางในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์

บริการรถประจำทางเป็นบริการเพื่อประชาชน จึงจัดเป็นบริการสาธารณะ (Public Service) อันหนึ่ง ที่ดำเนินงานโดยเอกชนตั้งแต่เริ่มมีรถประจำทางมา ฉะนั้นระบบการดำเนินงานของเอกชนก็ย่อมแตกต่างกันไปบ้างตามนโยบายของแต่ละราย แต่เนื่องมาจากเป็นบริการเพื่อประโยชน์ของประชาชน รัฐบาลจึงต้องเข้าควบคุมโดยกำหนดอัตราค่าโดยสารในราคาที่ยุติธรรมทั้งสองฝ่าย วางข้อกำหนดและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ภายใต้กฎหมายแก่ผู้ประกอบการขนส่งปฏิบัติ แต่ในความเป็นจริงแล้ว กิจการขนาดใหญ่ย่อมมีปัญหาเกิดขึ้นเป็นธรรมดาอยู่เอง

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะ

1. ศึกษาถึงสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับกิจการรถประจำทาง
2. ศึกษาถึงปัญหาและมูลเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการขนส่ง ประชาชน และรัฐบาล
3. ศึกษาถึงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการปฏิบัติและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกิจการรถประจำทาง
4. ประเมินผลการดำเนินงานของกิจการรถประจำทางที่ผ่านมา มีปัญหา

5. สรุปและเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนการริเริ่มความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาบริการรถประจำทางให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ศึกษาเฉพาะกิจการรถประจำทางในเขตกรุงเทพมหานคร และครอบคลุมถึงจังหวัดปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ ส่วนรถประจำทางที่อยู่ต่างจังหวัด นอกจากที่ระบุไว้ไม่อยู่ในข่ายการศึกษาในเรื่องนี้

ขอบเขตการศึกษา มีดังนี้

บทที่ 2 ว่าด้วยประวัติความเป็นมาของรถประจำทางในกรุงเทพมหานคร การประกอบการขนส่งควรถประจำทาง ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

บทที่ 3 ว่าด้วยนโยบายของรัฐในการควบคุมการขนส่งรถประจำทาง เหตุผลในการควบคุม อำนาจและหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อกิจการรถประจำทาง การแบ่งชนิดของการขนส่งควรถประจำทาง พร้อมทั้งรายชื่อผู้ประกอบการขนส่งในกรุงเทพมหานคร และเส้นทางเดินรถสายต่าง ๆ

บทที่ 4 ว่าด้วยเรื่องปัญหาและมูลเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและรายละเอียดการเก็บค่าโดยสารในอดีต พอสั่งเขป

บทที่ 5 ว่าด้วยการปรับปรุงค่าโดยสารรถประจำทางในกรุงเทพมหานคร ในระยะเวลาต่าง ๆ กันตั้งแต่ปี 2511 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน พร้อมทั้งการวิเคราะห์ฐานะการเงินของผู้ประกอบการขนส่ง พอสั่งเขป

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

กิจการรถโดยสารประจำทางเป็นงานด้านสาธารณูปโภคที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะต่อชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศเรา แต่กิจการนี้ก็ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร จากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ประกอบการขนส่ง ประชาชน และรัฐบาลในคันต่าง ๆ ซึ่งทำให้ฝ่ายผู้ประกอบการขนส่งไม่อาจปรับปรุงคุณภาพของบริการรถประจำทางให้ดีขึ้นได้ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ ขอบการของกฎหมายและการควบคุมของทางราชการบางอย่างไม่รัดกุมพอ แนวความคิดบางอย่างในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้อาจมีส่วนช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ประสบอยู่ เพื่อให้บริการสาธารณูปโภคด้านนี้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศที่มีบริการขนส่งมีประสิทธิภาพก็บ้าง

วิธีการศึกษาและค้นคว้า

ในการศึกษาเรื่องนี้ ได้ขอมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการรถโดยสารประจำทางจาก กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม สมาคมผู้ประกอบการขนส่ง บริษัทนายเลิศ จำกัด องค์การ ร.ส.พ. และธนาคารแห่งประเทศไทย

คนควาและรวบรวมจากเอกสารและวารสารต่าง ๆ ทางด้านการขนส่ง ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ประมวลความคิดเห็นจากบุคคลากรชั้นต่างๆ จากหน่วยราชการ และผู้ประกอบการขนส่งบางราย รวมทั้งทำการสอบถามและสัมภาษณ์ด้วย

การจดทะเบียนเจ้าของรถ จดทะเบียนถนนขับรถ กำหนดค่าทะเบียนใบอนุญาต ตลอดจนข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น การบรรทุกทุกคนโดยสาร การตรวจสภาพ ฯลฯ ต่อมาได้มีผู้ส่งรถยนต์คันแรกเข้ามาโดยพระยาสุรศักดิ์มนตรี จนรถยนต์ได้รับความนิยมและสั่งเข้ามาใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้น พระยาภักดีนรเศรษฐ์ (เล็ก เศรษฐบุตร) ซึ่งเคยเปิดบริการรถมาใหญ่เขาอยู่ก่อนแล้ว มองเห็นการณ์ไกลว่าบ้านเมืองจะคงเจริญขึ้น และพลเมืองจะคงเพิ่มขึ้น ถนนหนทางก็จะมีมากขึ้น การสัญจรไปมาก็จะแผ่ขยายขอบเขตกว้างขวางออกไป แต่พาหนะเพื่อการคมนาคมที่จะอำนวยความสะดวกในการสัญจรไปมายังไม่เพียงพอ นายเล็กจึงได้เป็นผู้ริเริ่มกิจการรับจ้างขนส่งผู้โดยสารโดยใช้รถยนต์ขึ้น โดยได้ส่งรถยนต์ฟอร์ทนาหนอมทองเหลืองมาถือเป็นรถนั่งใครราว ๆ 10 คน ตัวถังแบบสองแถวโปร่งลมโกรกสบายคนโดยสารขึ้นลงตอนท้าย ล้อโซ่ยางตัน คนทั่วไปขนานนามว่า "อ้ายโกร่ง" ทาสีขาวสะอาดตา มีรูปเกวียนหมายวงแดง และกากบาทตรงกลางเป็นตราชนมภง เป็นตราประจำตัวของนายเล็ก รถเมล์นายเล็กสายแรกเริ่มขนส่งบนเส้นทางจากสะพานยศเส (สะพานกษัตริย์ศึก) ถึงประตูน้ำสระปทุม แล้วต่อมาขยายจากสระปทุมถึงบางลำภู และอีกสายหนึ่งจากสี่พระยาถึงสีลม และสีลมถึงประตูน้ำ ถ้าโดยสารเก็บค่าระยะไกลไกล 3 สตางค์ก็มี 5 สตางค์ก็มี กิจการโค้ยขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ แบบของรถโดยสารวิวัฒนาการมาโดยลำดับนับตั้งแต่รถเมล์คันหนึ่ง 2 แถวโปร่ง กลายมาเป็นรถเบสที่ทันสมัยได้มาตรฐานแบบปัจจุบัน และจากจำนวนรถเพียงไม่กี่คันในสมัยนั้น ๆ นั้น จนกระทั่งถึงปัจจุบันมีถึง ๒๐๐ กว่าคันแล้ว นับเป็นความก้าวหน้าและวิวัฒนาการอันเนื่องมาจากฝีมือนักธุรกิจที่เรากคนไทยจะลืมเสียมิได้ ในการริเริ่มบุกเบิกเพื่อการพัฒนามาเมืองให้เจริญก้าวหน้าจนถึงปัจจุบันนี้ และกิจการของนายเล็กก็เจริญก้าวหน้าควบคู่กันไปจนเป็นบริษัทนายเล็ก จำกัด เป็นผู้ประกอบการเอกชนเดินรถโดยสารในกรุงเทพมหานครที่ใหญ่ที่สุดและรู้จักกันดีทุกวันนี้